

Lausunto Louhintahiekka Oy:n ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Kunnanhallitus 18.01.2021 § 7
1764/11.01.00/2020

Uudenmaan ELY-keskus pyytää Nurmijärven kunnan lausuntoa Louhintahiekka Oy:n kiviaineksen louhin-
taa ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevasta ympäristövaikutusten
arviointiselostuksesta (YVA-selostus) 1.2.2021 mennessä.

Hanke sijoittuu Nurmijärven kunnan koillisosaan kantatie 45:n varrelle, Hämeentien ja
Hynnänkorventien väliselle alueelle. Hankealue koostuu läntisestä (Linnämäki) ja itäisestä
(Lumikallio) kaivualueesta sekä niiden välisestä varasto-/toimintakentästä. Hanke sijoittuu
kiinteistöille 543-412-1-356, 543-412-1-874 ja 543-412-1-873. Louhintahiekka Oy omistaa kaksi
ensin mainittua kiinteistöä ja yksityishenkilö viimeksi mainitun kiinteistön, jonka osalta alueen
käyttösojimus on valmisteluvaiheessa. Hankkeen tarkoituksena on perustaa kiviaineksen ottoalue,
jota käytetään myös pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitukseen.

Hankkeeseen sovelletaan YVA-menettelyä, koska suunniteltu otettava kiviaineksen määrä ylittää
200 000 m³ ktr vuodessa ja läjitettävän pilaantumattoman maa-aineksen määrä ylittää 50 000 t
vuodessa. Hanke-alueelle tulee kaksi erillistä kaivualueita, Linnämäki ja Lumikallio, joiden välille
tulee varastokentät ja tuki-toiminoja. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 60 ha, josta
Linnämäen kaivualueen pinta-ala on noin 6,7 ja Lumikallion noin 22,2 ha.

Hankkeen tarkoitus on tuottaa Louhintahiekka Oy:n rakennustoimintaan tarvittava kiviaines sekä
osoittaa paikka rakennustoiminnassa syntyvien pilaantumattomien ylijäämämuiden
loppusijoitukselle. Lisäksi hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa rakennustoiminnassa syntyvien
jätteiden ja materiaalien, kuten purkubetonin ja kantojen, käsittely uudelleenkäyttöä varten.
Alueelle voidaan perustaa myös asfaltti- ja betoniasemat. Niiden perustaminen riippuu alueella
olevan kiviaineksen laadusta. Asfaltti- ja betoniasemat ovat siirrettäviä.

Hankkeen vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja:

VE0: kohteen maankäyttöön ei tule muutoksia.

VE1: maa-ainesta otetaan hieman nykyisen pellon maanpinnan tasoon +70 m mpy. Kallion louhinta
ei todennäköisesti ulotu pohjavedenpinnan alapuolelle.

VE2: maa-ainesten ottaminen ulotetaan ympäröivän maan pinnan alapuolelle tasoon +60 m mpy.
Kallion louhinta ulottuu pohjaveden pinnan alapuolelle. Louhinnan aikana louhosta pidetään
kuivana pumppaamalla. Pumpatut vedet ohjataan tarvittaessa laskeutusaltaiden kautta ennen
veden laskemista ojiin.

Molemmassa vaihtoehdoissa arvioidaan suunnitellun toiminnan osalta kahta eri alavaihtoehtoa.

Vaihtoehdoissa **VE 1.1 ja VE 2.1** suunniteltuja toimintoja ovat: irtomaa-aineksen ja
kalliokiviaineksen ottaminen, maa-aineksen murskaus ja seulonta, pilaantumattoman maa-aineksen
vastaanotto, käsittely ja sijoitus, kalkilla ja sementillä stabiloitujen savien vastaanotto ja sijoitus,
asfaltin, betonin, jätteensekaisen pilaantumattoman maa-aineksen vastaanotto, käsittely ja
välivarastointi, kantojen ja energiapuun vastaanotto, käsittely ja välivarastointi.

Vaihtoehtoissa **VE 1.2 ja VE 2.2** suunniteltuja toimintoja ovat edellä mainittujen toimintojen lisäksi asfaltin ja betonin valmistus.

Hankkeen lopussa kaivualueet on täytetty pilaantumattomalla maa-aineksella nykyiseen korkotasoon asti.

Hankkeen kesto vaihtoehdon VE1 mukaisesti on noin 20 vuotta ja VE 2 mukaisesti noin 40 vuotta. Ottaminen ja murskaus kestävät noin 15–32 vuotta riippuen otettavan aineksen määrästä. Muut toiminnot jatkuvat tämän jälkeen vielä joitakin vuosia. Aivan loppuvaiheessa tehdään vain maan vastaanottoa, täyttöä ja maisemointia.

Aineisto kokonaisuudessaan löytyy: [https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Louhintahiekka_Oyn_Nukarin_kiviainesalue_Nurmijarvi/Louhintahiekka_Oyn_Nukarin_kiviainesalue\(51631\)](https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Louhintahiekka_Oyn_Nukarin_kiviainesalue_Nurmijarvi/Louhintahiekka_Oyn_Nukarin_kiviainesalue(51631))

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon Uudenmaan ELY-keskukselle Louhintahiekka Oy:n YVA-arviointiselostuksesta:

Hanke on aiheuttanut huolta ja vastustusta alueen asukkaiden taholta.

Liikennevaikutukset

Koululiitu-menetelmällä arvioidaan koulumatkan vaarallisuutta. Liikennevaikutusten arvioinnissa on s. 7 kuvana 12 esitetty kartta koulumatkan vaarallisuudesta vuodelta 2015. Viiden vuoden takainen tilanne on liian vanha tieto ja se pitää päivittää.

Hynnänkorventie on vuonna 2021 tulostetusta aineistossa etelä- ja pohjoisosiltaan luokiteltu vaaralliseksi 1. luokkalaisille ja keskiosiltaan turvalliseksi. (liite)

Liikennevaikutusten arvioinnin pohjana on käytetty 60 kuljetusta vuorokaudessa eli 120 matkaa. Kuljetukset jakautuvat klo 6–22 välille. Tämä tarkoittaa keskimäärin noin 7 ajoneuvoa/tunti, jos määrä jaetaan tasaisesti. Näin ollen keskimäärin alle 10 minuutin välein 1 raskas ajoneuvo kulkee hankealueelle tai sieltä pois.

Hynnänkorventien nykyinen raskaiden ajoneuvojen määrä noin 23 ajoneuvoa /arkivrk. Jos määrä lisääntyy 120 ajoneuvolla /vrk, lisäys on moninkertainen ollen 143 ajoneuvoa/vrk. Vaikutusten arvioinnissa jalankulun ja pyöräilyn osalta on todettu, että ”jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden olosuhteet säilyvät nykyisen kaltaisina. Lisääntyvä raskas liikenne voi kuitenkin aiheuttaa jalankulkijoille ja pyöräilijöille turvattomuuden tunnetta, koska Hynnänkorventie on melko kapea.” Hynnänkorventiellä ei ole päällystettyä piennarta tai sorapiennarta. Näin suuren raskaan liikenteen määrän lisääntyminen ei vain toisi turvattomuuden tunnetta, vaan aiheuttaisi liikenneturvallisuuden merkittävän heikkenemisen etenkin pimeän syksyn aikana ja lumisina talvina tien kaventuessa entisestään. Koska koululiitu aineisto on vanha, myöskään siihen perustuva arviointi ei ole luotettava.

Korvenniityntietä käytettäessä raskas liikenne ohjautuu aivan asutuksen välistä lähimmillään vain muutaman metrin päästä asuinrakennuksista.

Hämeentielle on esitetty liittyttävän samasta liittymästä asuinkiinteistön kanssa.

Mikään esitetyistä liittymävaihtoehdoista ja liikennevaihtoehdoista ei ole hyvä, mutta Hämeentielle liikenteen ohjaaminen on vähiten haitallinen.

Melu

Melutarkasteluista puuttuu tilanne, jossa eri toiminnot ovat käynnissä samanaikaisesti. Maksimimelutarkastelut myös puuttuvat aineistosta.

Pohjavesi

Hankkeen vaikutusalueella ruhje- ja rakosuuntia on arvioitu GTK:n heikkousvyöhykkeidenaineiston perusteella. Tarkastelussa on ollut mukana kuitenkin vain yli kilometrin pituiset painanteet. Hankealueelle saattaa sijoittua yksi heikkousvyöhyke. Tämä tulee selvittää, jotta saadaan tietoon pohjaveden esiintyvyys maaperässä ja kallioperän vedenjohtavuus.

Pintavedet

Sekä Linnanajan että Männistöajan todettiin voitavan luokitella pääosin luonnontilaisiksi noroiksi, joissa molemmissa havaittiin taimenta. Vantaanjoessa ja sen sivunoroissa esiintyvä meritaimen on erittäin uhanalainen. Vantaanjokea on viime vuosikymmeninä kunnostettu merkittävässä määrin ja mahdollistettu meritaimenen lisääntyminen mm. kutosoraikkojen avulla. Hankealueelta kulkeutuva kiintoaines ajan mittaan aiheuttaa kutosoraikkojen liettymisen ja vaarantaa meritaimenen lisääntymismahdollisuudet.

Valumavesien käsittelyn suunnittelussa on erittäin tärkeää valumavesien laatu ja valumavesien määrä. Liian suuri virtaama voi vaarantaa luonnontilaiset norot. Vesien laatua esitetään tarkkailtavaksi ja muutoksiin esitetään reagoitavan nopeasti. Miten tarkkailu toteutetaan, jotta muutoksiin voidaan reagoida nopeasti kuten esimerkiksi pH:n muutoksiin?

Vaikutukset pintavesiin ja kalastoon todetaan perustuvan asiantuntija-arvioihin ja siinä on käytetty pääosin julkisesti saatavilla olevia aineistoja. Jatkossa asiat tulee selvittää hankealueella ja suunnitella hankealueen olosuhteisiin.

Luonto

Hankealueen nykyiset metsät ovat Nurmijärven metsäluonnon ydinalueita. Kyseinen metsäluonnon ydinalue muodostaa osan pidemmästä, lounas-luoteissuuntaisesta ekologisesta kulkuyhteydestä. Nurmi-järven ekologisten yhteyksien selvityksen perusteella hankealueen kohdalla ollut tien 45 kanssa risteävä yhteys. Mikäli yhteys heikkenee tai katkeaa, eläimet voivat siirtyä ylittämään tietä jostain muualta. Arviointiselostuksessa on todettu, että ekologiselle yhteydelle jää tilaa ainoastaan hankealueen itäpuolen metsäalueella. Hankkeen päätyttyä alue metsittyy, jolloin ekologinen yhteys paranee. Kyseessä on kuitenkin jopa 40 vuoden aika. Tosiasiallisesti yhteys heikkenee merkittävästi tai tuhoutuu kokonaan.

Muut hankkeet ja yhteisvaikutukset niiden kanssa

Kreate Oy:n ympäristölupahakemus kalliokiviaineksen louhimiseksi on vireillä Rantakulmantien varrella ja sen tuottama liikenne suuntautuu pääosin Hämeentielle. Hankkeen valumavedet johdetaan Vantaanjokeen.

Mitä useampi hanke johtaa valumavetensä Vantaanjokeen, sitä suuremmaksi kasvaa riski meritaimenen elinolosuhteiden vaarantumiseen.

Yhteenveto

Arviointiselostuksessa moni näkökulma jää varsin kevyesti tai puutteellisesti arvioiduksi. Etenkin meritaimenen lisääntymisolosuhteiden turvaaminen on erityisen merkittävää kuten myös luonnontilaisten norojen säilyttäminen.

Kuntalaisten huoli hankkeen vaikutuksista on aito ja oikea. Arviointiselostuksessa on tähän näkökulmaan suhtauduttu paikoin kevyesti kuten esimerkiksi Hynnänkorventien liikenneturvallisuuden vaarantumiseen.

Nyt esitettyjen arviointien, niiden epävarmuuksien tai puutteiden perusteella hanketta ei tule toteuttaa.

Valmistelija

yleiskaavapäällikkö Anita Pihala, puh. 040 317 2045

Päätös

Hyväksyttiin esitys.

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus